

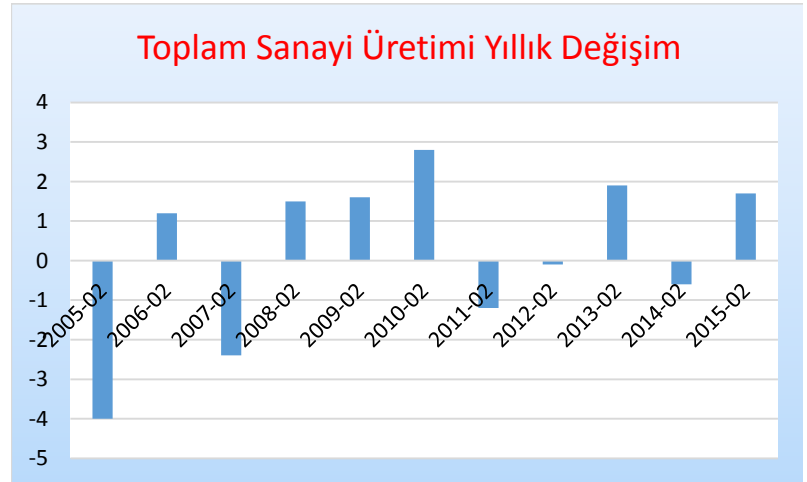
GEÇEN HAFTADAN...

Yurtiçi Gelişmeler

Sanayi Üretim Endeksi Açıklandı

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %1,0 arttı

Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllı) incelendiğinde, 2015 yılı Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %0,7 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi %0,7 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %3,2 arttı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi gruplarında en yüksek artış dayanıklı tüketim malı imalatında gerçekleşirken, imalat sanayiinde en yüksek artış temel eczacılık ürünlerinin imalatında gerçekleşti; imalat sanayiinde en yüksek düşüş ise diğer ulaşım araçları imalatında gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

Ödemeler Dengesi İstatistikleri Yayımlandı

Cari açık 3.2 milyar dolar ile beklentileri aştı

Cari işlemler açığı, bir önceki yılın Şubat ayına göre 146 milyon ABD doları azalarak 3.196 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı, 42.968 milyon ABD dolarından 42.822 milyon ABD dolarına gerilemiştir. Bu gerilemede, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının 346 milyon ABD doları azalarak 3.143 milyon ABD dolarına düşmesi ve net hizmet gelirlerinin 38 milyon ABD doları artarak 724 milyon ABD dolarına yükselmesi etkili olmuştur.

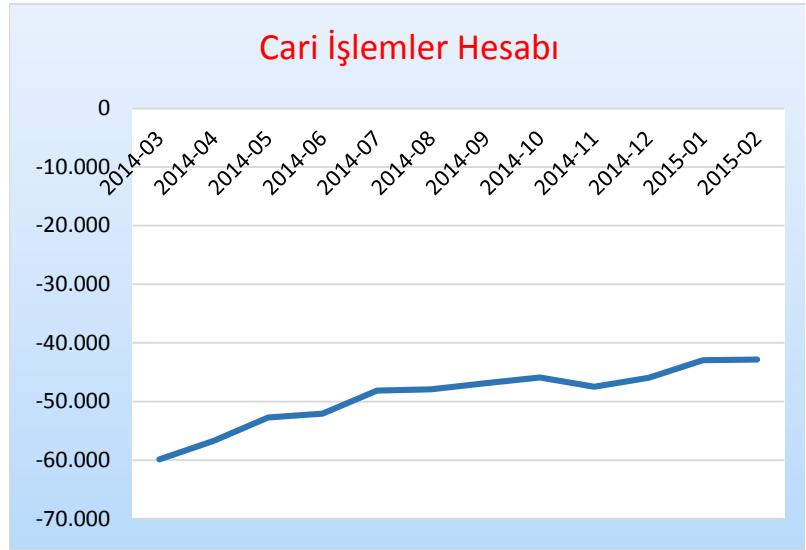
Ancak, birincil gelir açığının 238 milyon ABD doları artarak 853 milyon ABD dolarına yükselmesi cari işlemler açığında görülen gerilemeyi sınırlandırmıştır. Parasal olmayan altın kalemi altında, net altın

ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre 932 milyon ABD doları artarak 1.505 milyon ABD doları olmuştur.

Hizmetler dengesi altında, taşımacılık kaleminden kaynaklanan net gelirler bir önceki yılın aynı ayına göre 44 milyon ABD doları tutarında artarak 214 milyon ABD dolarına, seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler ise 16 milyon ABD doları tutarında artarak 769 milyon ABD dolarına yükselmiştir. Birincil gelir dengesi

kalemi altında kâr transferlerini içeren doğrudan yatırım kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 221 milyon ABD doları artarak 358 milyon ABD doları olmuştur. (TCMB)

Kaynak: TÜİK, TCMB

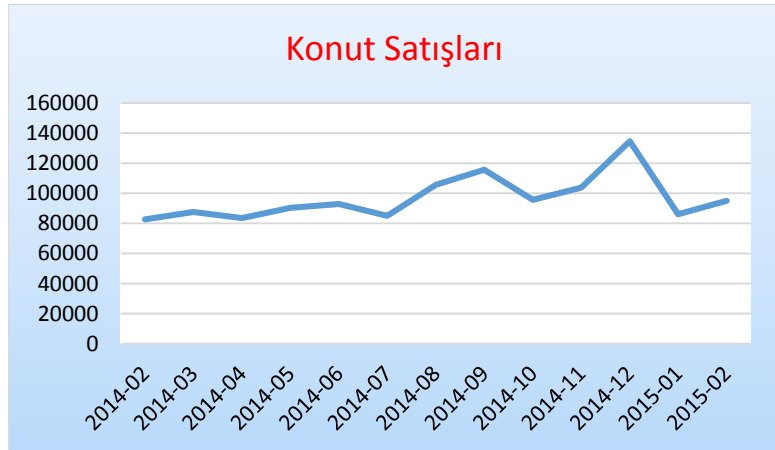
Dış ticaret hacminde ortaya çıkan daralmanın etkisiyle cari açığındaki azalış devam etmektedir.

Ödemeler bilançosunun en çok tartışılan kısmı Net Hata ve Noksan Hesabında ortaya çıkan aylık 4,3 milyar Dolarlık artış olmuştur. Kaynağı belirsiz bu giriş geçen hafta olduğu gibi bu hafta da ekonomi gündeminde tartışılan başlıca konulardan biri olacaktır.

Konut Satışları

Şubat ayında konut satışları %15 arttı

Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği yayımladığı Mart-2015 Aylık Sektör Raporunda yeni yılın ilk ayında konut satışlarının yüzde 1,7 gerileyerek 86.167 olarak gerçekleştiğini ve Şubat ayında ise konut satışlarının yüzde 15 arttığı belirtilmektedir. Raporda Türkiye İstatistik Kurumu'nun yayımladığı tüketici güven endeksi son altı yılın en düşük seviyesine indiği ve tüketici güveni küresel kriz sonrasında 2009 yılında ve 2014 yılının Ocak-Şubat

Kaynak: TÜİK

aylarında önemli ölçüde düştüğüne vurgu yapılmaktadır. Ayrıca raporda inşaat malzemeleri sanayi güven endeksinin ise Şubat ayında 2,7 puan birden gerilediği ve güven endeksinin geçen yılın Şubat ayının 8,9 puan altına indiği belirtilerek ekonomiye ve inşaat sektörüne duyulan güvende gerilemenin Şubat ayında hızlandığına yer verilmiştir. Bu doğrultuda Genel ekonomi ve inşaat sektörüne ilişkin beklentilerdeki gerilemeye uzun sürenin ardından ilk kez inşaat malzemeleri sanayi beklentilerindeki düşüşün de eklendiği belirtilmektedir. (İMSAD)

Yurtdışı Gelişmeler

ABD& İran Anlaşması

İran ve dünya güçleri, 2 Nisan'da ileri safhadaki müzakereler için gerekli olan parametreleri belirleyen öncü bir anlaşma sağladılar. Nihai anlaşmanın 30 Haziran'a kadar tamamlanması bekleniyor. UAE yaptığı açıklama ile yaptırımların kaldırılmasının ardından İran petrolünün yeniden piyasaya girmesinin kurumun petrol tahminini varil başına 5 ile 15 dolar düşürebileceğini belirtti.(Bloomberg)

İran'ın dini lideri Ayetullah Ali Hamaney ise, ülkesi ile dünyanın başlıca güçleri arasında varılan nükleer program uzlaşmasının nihai bir anlaşmaya dönüşeceğine dair "garanti olmadığını" söyledi.(BBC)

İngiltere Dış Ticaret Dengesi açıklandı

Şubat 2015'te İngiltere dış ticaret açığı son 5 ayın en yüksek değerine ulaştı. Bir önceki 1.53 milyar pound olan ticaret açığı, ABD'ye olan satışların düşmesine bağlı olarak düşen ihracat nedeniyle Şubat ayında 2.85 milyar pounda yükseldi. (Thomson&Reuters)

Çin Enflasyon Oranı ile Üretici Fiyatları Değişimi yayımlandı

Çin'in yıllık enflasyon oranı beklentilerin üzerinde ve bir önceki aydaki ile aynı olarak %1,4 seviyesinde gerçekleşti. Politikaya duyarlı gıda fiyatları %2,3 artarken, gıda dışı maliyetler %0,9 oranında arttı.

Yıllık üretici fiyatları ise Şubat ayında %-4,6 düzeyinde gerçekleşti. (tradingeconomics)

BU HAFTANIN EKONOMİK GÜNDEMİ

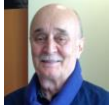
Cuma günü kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türkiye'nin not (Baa3) ve görünümünü (Negatif) koruduğunu açıkladı. Bu beklenen gelişme ile Türkiye'nin Moody's tarafından "yatırım yapılabilir ülke" konumu teyit edilmiş oldu.

Bu hafta yurt içinde siyasal belirsizliklerin yabancı sermaye çıkışının sürekliliğini destekleyeceği öngörülmektedir.

Çarşamba günü açıklanacak Ocak ayı işsizlik oranı, düşük gelen kapasite kullanım oranı ve yıllık sanayi üretimindeki gerilemenin etkisiyle artış beklentisi yaratmaktadır.

Özellikle Dolar/TL kurunda geçen hafta ortasından başlayan yukarı yönlü hareketin, ABD'de Salı günü açıklanacak Perakende Satışlar verisinin beklentileri aşması durumunda, 1,70 direncini zorlaması beklenmektedir.

HAFTANIN YORUMU

Öğr.Gör. Raif Bakova
r.bakova@iku.edu.tr

BÜYÜME ve İHRACAT

Türkiye Ekonomisi 2001 Bankacılık (Likidite) krizinden sonra 2002-2011 yıllarında yaklaşık yılda yüzde 6 büyüdü. (2008 krizi nedeniyle 2009 yılı yüzde -4.7 oldu.) Son üç yılda (2012-2014) ise ortalama yüzde 3 büyüme ile orta gelir tuzağının yanı sıra makro durgunluk yaşanıyor. Ekonomi tüm düzeltmelerle 2.9 büyüdü ve büyümede iç tüketim, hizmetler sektörü ve kamu harcamaları etkili oldu.

Ekonomi yönetimleri ve ekonomistlerin tahminleri ise özellikle 2014 yılı için yüzde 4 iken gerçekleşme farkı 1.1 oldu. 2015 yılı için ise kamu ekonomi yöneticileri yüzde 4 ile yine beklentilerini yükselttiler. Oysa bu hedefin gerçekleşmesi çok zor görünüyor. Bu görüşün savunması için birçok konuda analiz yapılabilir. Yorumumuz ihracat ile sınırlı olacak.

Türkiye ekonomisinde yüksek büyüme gerçekleştirildiği yıllar için Ekonomi Bakanlığı'nın yorumu yüzde 1.5-3.5 arasında ihracatın katkısıydı. Gerçekten de yılda 6.9-9.4 aralığında büyüme yaşanan yıllarda ihracattaki artışlar yıllık 20 milyar doların üzerinde gerçekleşti. Bu rakam ihracatın ilk kez 100 milyar doları aştığı 2007 yılında beşte bir oranında bir büyüklüktür. Daha açık ifadeyle ekonomi 2006'dan 2007'ye bir yılda 24.8 milyar dolar artmıştı. Yani ihracatın büyümeye katkısı-doğrudan olmasa da çok büyüktü.

Oysa 2012,2013 ve 2014 yılları ihracat rakamlarına bakıldığında artış bir yana gerileme söz konusudur. Türkiye'nin aynı yıllardaki ihracatı 151,152 ve 157 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu gelişmeye koşutmuş gibi de büyüme, sözü edilen yıllarda yüzde 2.2, 4.2 ve 2.9 değerleriyle geriye doğru bir gelişme gösterdi. Ek olarak bu yılın üç ayının ihracat sonuçlarının parlak olduğu da söylenemez. Öyle ki en son Mart 2015 ayında ihracat geçen ayın yılın aynı ayına göre yüzde 13.4 gerilemiş bulunuyor. Ayrıca, 2015 yılının ilk üç ayının rakamlarındaki gerileme yüzde 6.8 ile yılın iyi başlamadığını gösteriyor. Bu durum Türkiye Ekonomisinin son yıllardaki ihracat performansının hiç de iyi olmadığını ve bunun sonucu da büyümede sıkıntılar yaşanacağını işaret ediyor.

Her ne kadar kamu ekonomi yöneticileri 2015 yılı için yüzde 4 büyüme hedefi oluşturlarsa da son üç yılda iç tüketim, hizmetler ve kamu sektörü harcamaları ile küçük büyümeler sağlandığı da bir gerçektir. Belki seçim harcamaları ile ikinci çeyrekte (2015 yılı birinci çeyrek tahminleri yüzde 2-2.5 dolayında) iyileşme olsa da Temmuz-Ağustos tatil ayları ve ardından yeni hükümetin vergileri ve sıkı bütçe politikası ile tüm umutlar ihracatta toplanmaktadır.

İhracat sektöründe, teknolojiyi yüksek ürünler, teşvikler, yeni pazarlar ve yeni ürünlerle yeni bir hikaye ve yol haritası kaçınılmazdır. Aksi halde Türkiye Ekonomisi küçük büyümeye katlanmak zorunda kalacaktır.

Haftanın Veri Takvimi

13/04/2015	04:00	Dış Ticaret Dengesi – Çin
14/04/2015	11:30	Enflasyon Oranı (Mart) – İngiltere
14/04/2015	15:30	Konut Satışları – ABD
15/04/2015	05:00	İlk Çeyrek Büyüme Oranı – Çin
15/04/2015	10:00	İşsizlik Oranı (Ocak) – Türkiye
15/04/2015	14:45	Avro Bölgesi Faiz Oranı Kararı – AMB
17/04/2015	15:30	Enflasyon Oranı – ABD

Ekonomik Görünüm Haftalık Ekonomi Bülteni, TC İstanbul Kültür Üniversitesi, İktisat Bölümü ve Ekonomik ve Finansal Araştırmalar Merkezi (EKOMER) tarafından hazırlanmaktadır. Bültende yer alan değerlendirmeler herhangi bir yatırım önerisi olmayıp görüş niteliğindedir.

Yayın Koordinatörü: Doç.Dr. Sinan Alçın

Editörler: Ar.Gör. Zehra Atik, Ar.Gör. Ady. Tuğba Aynacı

Yayın Kurulu: Prof.Dr. Durmuş Dündar, Prof.Dr. Zafer Tunca, Yrd.Doç.Dr. Mesut Eren, Yrd.Doç.Dr. Billur Güner, Öğr.Gör.Dr. Deniz Dereli, Öğr.Gör. Raif Bakova, Ar.Gör. Özgür Atılğan, Ar.Gör. Ady. Deniz Çolak, Ar.Gör. Ady. Nurdan Bozkurt Çakır, Nur Cin

İletişim: ekonomikgorunum@iku.edu.tr

Piyasalar

	Fiyat	Önceki hafta fiyatı	H. Değ.(%)
DOLAR/TL	2,6240	2,5700	2,1▲
EURO/TL	2,7840	2,8180	-1,2▼
EUR/USD	1,0599	1,0971	-3,4▼
USD/JPY	102,3745	119,008	-1,4▼
GBP/USD	1,4598	1,4917	-2,1▼
EUR/JPY	127,5805	130,586	-2,3▼
USD/CHF	0,9791	0,9510	3▲

Hisse Senedi Piyasaları

	Seviye	Önceki hafta seviyesi	H. Değ.(%)
BIST 100	82.646	82.994	-0,4▼
BIST 30	100.834	101.945	1,1▼
	Seviye	Önceki hafta seviyesi	H. Değ.(%)
S&P 500	2.102,06	2.066,96	1,7▲
Nikkei	19.907,63	19.435,08	2,4▲
BOVESPA	54.214,11	53.123,02	2,1▲
Shanghai 300	3.478,52	3.478,52	-
CAC Paris	5.240,46	5.074,14	3,2▲

Emtia

	Fiyat	Önceki hafta fiyatı	H. Değ.(%)
ALTIN ONS	1.204,88	1.203,00	0,15▲
HAM PETROL	51,87	49,53	4,7▲
BAKIR	95,85	95,85	-
BRENT	57,85	55,07	5,04▲
GÜMÜŞ	16,41	16,78	-2,2▼